

КОНТРОЛЬ СОМАТИЧНИХ КЛІТИН У МОЛОЦІ-СИРОВИНІ

Н.М.Шульга, Л.А.Млечко – ІІДО НУХТ

Згідно з вимогами ДСТУ 3662-97 «Молоко коров'яче незбиране. Вимоги при закупівлі» на молокопереробних підприємствах України регулярно проводять аналізи молока-сировини на наявність в ньому соматичних клітин. Для повноцінного молока, отриманого від здорових корів, ця величина має бути не більше 400 тис в 1 см³.

Результати досліджень показують, що восени та навесні на виробництво надходить значна кількість сировини з підвищеною кількістю соматичних клітин (понад 800 тис), що свідчить, в першу чергу, про наявність домішок молока від тварин, хворих на мастит.

Слід виділити два аспекти неприйнятності для переробки молока з домішками маститного – санітарно-гігієнічний та технологічний. Оскільки причиною захворювання на мастит є стафілококова інфекція, то вироблені з неї молочні продукти можуть містити токсини, які спричиняють харчові отруєння.

Щодо технологічних факторів, то в разі захворювання тварин змінюється склад молока: зменшуються масові частки лактози (до 1,5 %) і жиру (до 2,2%); титрована кислотність (до 5-10 °Т) та густина (до 1023-1025кг/м³); одночасно збільшується вміст білків (загального білку - до 6,0% та сироваткових - до 3,0%); в декілька разів зростає кількість ферментів.

Зміни хімічного складу молока відображаються на його технологічних властивостях. Така сировина характеризується зниженою здатністю до сичужного зсідання (час утворення згустку подовжується до 90 хв), уповільненням синерезису, утворенням «в'ялого» згустку під час виробництва сиру. Продукти з молока з домішками маститного за смаковими якостями та консистенцією мають гірші показники.

Таким чином, аналізування вхідної сировини за вмістом соматичних клітин є необхідною умовою отримання високоякісної та безпечної продукції.